

Kapacity skautského vzdělávání

Junák - český skaut se již několik let nachází v situaci, kdy mu výrazně chybí účastnická místa na čekatelských a vůdcovských kurzech. Tolik máme zájemců o tyto kvalifikace. Stojíme tak před velkou výzvou, proměnit nenaplněnou poptávku stovek skautů a skautek v dobrou zprávu tím, že jim umožníme se skautských kurzů (či jiných relevantních formátů pro získání požadovaných kvalifikací) zúčastnit. Tato výzva je úkolem pro celou organizaci.

V lednu 2021 jsme zveřejnili výsledky první podrobné datové analýzy kapacit na čekatelských a vůdcovských (lesních i nelesních) kurzech Junáka – českého skauta za rok 2020 (stáhnout si ji můžete [zde](#)). Tato analýza (jež byla možná díky zavedení a rozšíření přihlašování na vzdělávací akce přes skautIS) porovnávala počty skutečných účastnických míst na kurzech se zájmem o jejich obsazení. Přesvědčivě ukázala, že nám na kurzech chybí stovky míst a že počty zájemců o kvalifikační vzdělávání v dalších letech pravděpodobně dále významně porostou.

Z kapacit vzdělávání se stalo zásadní téma, kterému vysokou prioritu přikládají nejen Náčelnictvo a Výkonná rada, ale do kterého se zapojují i skautské kraje, okresy, střediska a především velké množství dobrovolnic a dobrovolníků. Proběhla řada aktivit pro podporu nárůstu kapacit a další konkrétní kroky se ještě připravují.

I navzdory epidemickým omezením vzniklo v roce 2021 celkem 10 nových kurzů a na čekatelské kurzy bylo přijato o 320 účastníků více než v roce 2020 (což představuje nárůst o 29 % v průměru předchozích tří let). Bohužel se ale stále nedostalo na 460 zájemců. U vůdcovských kurzů pak na 140 zájemců. To ukázala aktualizovaná a rozšířená analýza vzdělávacích kapacit za rok 2021 (stáhnout si ji můžete [zde](#)).

V roce 2022 už proběhlo celkem 52 čekatelských kurzů, což představuje nárůst o 50 % oproti roku 2020. Kapacita na těchto kurzech se navýšila dokonce o 59 %. Stále však platí, že ne všichni zájemci o čekatelskou zkoušku se dostanou na kurz. Jejich počet se ale snížil na zhruba polovinu oproti stavu v roce 2020. Zároveň se ukazuje (ale je to poprvé, takže nemusí jít o trend), že dále nenarůstá zájem o čekatelské kurzy.

U vůdcovského vzdělávání jsme na druhou stranu zaznamenali pouze mírný nárůst kapacit - avšak zájem o účast na nich výrazně roste a předpokládáme, že to tak bude i v budoucnu. Celou dobu, co kapacity sledujeme, pracujeme s hypotézou, že se přetlak na čekatelské úrovni bude časem přesouvat (byť ne v plné míře) do přetlaku na úrovni

vůdcovské. Zprávu o kapacitách skautského kvalifikačního vzdělávání za rok 2022 si můžete stáhnout [zde](#).

Je tedy zřejmé, že dynamické úsilí celé organizace přineslo své ovoce. Současně je ale jasné, že kapacita skautského vzdělávání zůstává naléhavou výzvou. Odbor pro vzdělávání a celé ústředí nadále podporuje vznik dalších kurzů (na rok 2023 máme v tuto chvíli oznámeny 4 nově plánované kurzy) i další projekty (viz [Změna koncepce skautského vzdělávání](#)), které mají pomoci celkově navýšit vzdělávací kapacitu organizace.

Zvažujete-li založení nového čekatelského nebo vůdcovského kurzu, napište asistentovi vzdělávání [Martinovi Kolovskému - Martánovi](#), který má za úkol evidovat nové kurzy a nabízet jim všestrannou podporu. Také byste neměli minout sekci [Chci pořádat vzdělávací akci](#).

K analýzám a zprávě o kapacitách skautského vzdělávání je také nutné poznamenat, že vychází z dat skutečně projeveného zájmu (přihlášení se) o kurz nebo zkoušky. Nicméně **nepostihují ty, kdo by o kvalifikaci stáli, ale nehlásí se, protože předpokládají, že se na kurz nedostanou, nebo protože je pro ně formát kurzu nedostupný.** Také **nepostihují potřebu organizace mít dostatek kvalifikovaných vedoucích u všech oddílů** (kromě [této doplňující analýzy](#)). Z jiných dat víme, že skautIS eviduje řadu výjimek z kvalifikací vyžadovaných pro vedení oddílu. V posledních třech letech je to cca 257 výjimek ročně pro vedoucího oddílu bez vůdcovské zkoušky a 576 výjimek ročně pro zástupce vedoucího oddílu bez vůdcovské zkoušky. Touto optikou se zabývá [Změna koncepce skautského vzdělávání](#).

Děkujeme všem, kdo s navýšením vzdělávacích kapacit pomohli či to zvažují!